

2.4.1.3. Funkcje werbalne

Autorki poradnika „Uczymy się mówić, mówimy by się uczyć” definiują ekspresję jako sposób, w jaki przekazujemy swoje myśli, wykorzystując połączenie słów, intonacji („melodii” głosu, sposobu w jaki wznosi się i opada oraz akcentuje pewne sylaby) oraz języka ciała (Clark, Ireland, 1998).

Zasób słownictwa u osób z zespołem Williamsa jest zazwyczaj bardzo bogaty i urozmaicony. Osoby te często łatwością używają niezwykle, wyszukanych oraz trudnych słów i specjalistycznych nazw. Posiadają dobrze rozwinięty słownik umysłowy, który reprezentuje wiedzę na temat wyrazów danego języka, dotyczącą znaczenia danego wyrazu, części mowy, funkcji jaką może pełnić w zdaniu, postaci fonetycznej, zapisu ortograficznego oraz relacji danego wyrazu wobec innych. Bogaty słownik w połączeniu z płynnością w doborze słów sprawia wrażenie, że są one znacznie mądrzejsze i bardziej bystre niż są w rzeczywistości. Przekonanie to zostało poparte wynikami w teście Peabody Picture Vocabulary Test-Revised, który dzieci z zespołem Williamsa wykonały na poziomie znacznie przewyższającym ich wiek inteligencji, jednakże ich wyniki były niższe niż przeciętne dla tego wieku chronologicznego (Bellugi i in., 1994, za: Semel, Rosner, 2003). Można stąd wnioskować, iż ogromny zasób słów i łatwość ich doboru skutecznie maskują niski poziom inteligencji.

Bardzo często znajomość słów i ich znaczeń włączana jest w ramy inteligencji werbalnej i ogólnej. Zaskakujący pozostaje fakt, iż dzieci z zespołem Williamsa nie osiągają wysokich wyników w testach mierzących inteligencję werbalną, na przykład w skali werbalnej WISC-R uzyskały wynik tak niski, jak dzieci z zespołem Downa (mimo że przewyższają je w testach mierzących fluencję słowną czy rozumienie słów) (Bellugi, Bihrlé, Jernigan, 1990, za: Semel, Rosner, 2003). Niski wynik w teście WISC-R może być wytłumaczony trudnością w szybkim odnajdywaniu odpowiedniego słowa przez osoby z ZW, a jak wiadomo, punktacja w tym teście opiera się na występowaniu w wypowiedzi konkretnych, ustalonych odgórnie słów. Osoby z zespołem Williamsa mogą dobrze znać dane pojęcie, rozumieć i potrafić wytłumaczyć, jednakże często używają innych zwrotów i słów niż te, które są najwyżej punktowane.

W testach fluencji słownej, polegających na wymienianiu jak największej ilości nazw należących do podanej kategorii, dzieci z zespołem Williamsa uzyskują przeważnie wysokie wyniki. Ich efektywność w tym zadaniu jest o wiele większa, niż można by sądzić po wynikach, jaki osiągnęli w testach inteligencji. Bardzo interesujący jest fakt, iż poproszone o wymienienie zwierząt, dzieci z ZW nie ograniczają się wyłącznie do

znanych z bezpośredniego otoczenia gatunków. Często sięgają po egzotyczne, rzadko występujące okazy zwierząt, np. lew morski, miś koala czy mrówkojad (Semel, Rosner, 2003).